

RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION

Bruxelles, den 17. maj 2001 (01.06)
(OR. en)

8486/01

Den Europæiske Råd ved EU
samt de nationale regeringer sendt

LIMITE

05. JUN. 2001

AGRI 76
ENV 199

J.nr. 400.

KONKLUSIONER

fra: Rådet (landbrug)
til: Det Europæiske Råds møde i Göteborg den 15.-16. juni 2001
Vedr.: Rådets konklusioner om miljøintegration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik

Rådet (landbrug) nåede på mødet den 24. april 2001 til enighed om disse konklusioner med tilhørende bilag, der tilsammen udgør Rådets bidrag til Det Europæiske Råd i Göteborg.

"RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION:

1. UNDERSTREGER behovet for en bred politisk debat om integration af miljø og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik og den fremtidige udvikling heraf.
2. MINDER OM behovet for en løbende gennemførelse, overvågning og evaluering af Rådets strategi vedrørende miljøintegration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik.
3. SER MED TILFREDSHED PÅ Kommissionens arbejde med at opstille miljøindikatorer og indikatorer for de økonomiske og sociale dimensioner af et bæredygtigt landbrug og udvikling af landdistrikterne og erkender, at dette arbejde er et vigtigt første skridt med henblik på at kunne evaluere og senere justere og udbyde strategien vedrørende miljøintegration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik.

4. SER MED TILFREDSHED PÅ det igangværende vigtige arbejde med at gennemføre gældende fællesskabsret i ansøgerlandene i henhold til forordning (EF) nr. 1268/1999 om det særlige tiltrædelsesprogram vedrørende landbrug og udvikling af landdistrikter (SAPARD).
5. OPFORDRER Kommissionen til regelmæssigt at overvåge og evaluere Rådets strategi for miljøintegration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik. En første samlet status over strategien skal forelægges Rådet i 2002-2003.
6. OPFORDRER Kommissionen til at fortsætte arbejdet med yderligere at forbedre det nuværende sæt indikatorer og at fastlægge de statistiske krav til disse indikatorer. Kommissionen bør i det fremtidige arbejde kombinere den indsats, der er gjort i forbindelse med de forskellige dimensioner af bæredygtig udvikling med henblik på at skabe en harmoniseret strategi. Rådet støtter Kommissionens bestræbelser på så vidt muligt at anvende data fra forskellige eksisterende informationskilder ved beregningen af indikatorer for bæredygtig udvikling.
7. ERKENDER det arbejde, som skal gøres som følge af Agenda 2000-afgørelsen og opfordrer Kommissionen til:
- a) At udarbejde en kort oversigt over medlemsstaternes årlige rapporter om deres programmer for udvikling af landdistrikterne som fastsat i forordning (EF) nr. 1257/1999 på grundlag af nationale synteser udarbejdet af medlemsstaterne og at forelægge resultaterne hvert andet år fra 2002.
 - b) At aflægge en sammenfattende midtvejsrapport om programmer for udvikling af landdistrikterne på grundlag af medlemsstaternes midtvejsevalueringer og forelægge den for Rådet (landbrug) i 2004.
 - c) At aflægge en sammenfattende rapport i 2003 om medlemsstaternes trufne foranstaltninger i relation til de foranstaltninger, der er omhandlet i forordning (EF) nr. 1259/1999 med en kvalitativ angivelse af virkningerne på miljø og bæredygtig udvikling baseret på medlemsstaternes rapportering.

d) At medtage virkningerne på miljø og bæredygtig udvikling i revisionen i 2002-2003.
Kommissionen anmodes også om i alle fremtidige forslag at fremlægge en kvalitativ
evaluering af virkningerne på miljø og bæredygtig udvikling.

8. GØR Det Europæiske Råd OPMÆRKSOM PÅ, at det bør erkende, at det kommende arbejde
med strategien vedrørende miljøintegration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugs-
politik er et vigtigt bidrag til den overordnede strategi for bæredygtig udvikling.

FRA HELSINGFORS TIL GÖTEBORG OG VIDERE
RÅDETS KONKLUSIONER VEDRØRENDE INTEGRATION
AF MILJØHENSYN OG BÆREDYGTIG UDVIKLING
I DEN FÆLLES LANDBRUGSPOLITIK

I. *Indledning*

1. Brundtland-rapporten "Vor fælles fremtid" fra 1987 definerer bæredygtighed som en udvikling, der "opfylder nutidens behov uden at ødelægge fremtidige generationers evne til at opfylde deres behov".
2. Ifølge Rio-erklæringen af 1992 og Agenda 21 omfatter begrebet bæredygtighed tre dimensioner, nemlig den miljømæssige, den økonomiske og den sociale dimension. For at opnå bæredygtighed må der tages hensyn til disse tre dimensioner samtidig.
3. Ifølge artikel 2, 3 og 6 i traktaten¹ er integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling et af de vigtigste mål for EU's politik.
4. Den globale dimension af bæredygtig udvikling er en udfordring, som landbruget ikke kun i Europa, men i hele verden står over for. Spørgsmål, der kræver global handling, er en mere ligelig fordeling og forbedrede vilkår for verdens befolkning, men i disse spørgsmål indgår også ansvaret for at forvalte Jordens ressourcer på en bæredygtig måde og at sikre vores fælles genetiske ressourcer for fremtiden.

¹ Som ændret ved Amsterdam-traktaten.

5. I de seneste år har den europæiske landbrugspolitik lagt mindre vægt på markedsmekanismer og har gennem målrettede støtteforanstaltninger indrettet sig mere i retning af at tilfredsstille den brede befolknings stigende krav med hensyn til fødevarerikkerhed, fødevarer kvalitet, produkt differentiering, dyrevelfærd, miljømæssig kvalitet samt bevarelsen af naturen og landdistrikterne. Et eksempel på betydningen af forbrugerefterspørgslen er den hurtige udvikling af økologisk landbrug i EU. Trods denne positive udvikling er der imidlertid behov for yderligere bestræbelser på at integrere miljøhensyn bedre og på at nå frem til en bæredygtig udvikling.
6. Landbruget bør naturligvis ikke betragtes isoleret. Især den økonomiske og den sociale dimension af bæredygtighed kræver, at landbrugspolitikken ses i en overordnet sammenhæng. Denne sammenhæng er under stadig forandring.
7. En klar ansvarsfastlæggelse, der er baseret på forureneren betaler-princippet, er nødvendig for et bæredygtigt europæisk landbrug. Landbrugerne har en forpligtelse til at producere i overensstemmelse med god landbrugspraksis og miljølovgivning og således bidrage til at minimere de negative virkninger af produktionen. Såfremt landbrugerne anmodes om at gå videre end til, hvad miljølovgivning og god landbrugspraksis foreskriver, bør der ydes kompensation for denne indsats.
8. I formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råd i Cardiff i juni 1998 blev Rådet (landbrug, transport og energi) opfordret til indlede processen med at lægge deres strategier for, hvordan man kan sikre integration af miljøet og bæredygtig udvikling inden for deres fælles sektorpolitikker. Det Europæiske Råd udbad sig også regelmæssige rapporter om fremskridtene i gennemførelsen af miljøintegration på grundlag af indikatorer.
9. En første rapport "Integrering af miljøet og af en bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik" (dok. 4950/1/98) fra Rådet (landbrug) blev forelagt Det Europæiske Råd i Wien i december 1998. I formandskabets konklusioner fra mødet i Wien blev Rådet (landbrug, transport og energi) tilskyndet til at fortsætte arbejdet med at lægge omfattende strategier, herunder en tidsplan for yderligere foranstaltninger og udvikling af indikatorer inden Det Europæiske Råds møde i december 1999 i Helsingfors.

10. Det Europæiske Råd i Berlin i marts 1999 traf beslutning om de politiske og finansielle retningslinjer for Agenda 2000. Der vedtoges en række nye forordninger, som skulle gennemføres i løbet af 2000. Blandt disse var indførelsen af en ny ramme for udviklingen af landdistrikterne og horisontale regler for direkte støtteordninger. Disse forordninger indebærer en betydelig integration af hensyn til miljøet og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik. Beslutningen om Agenda 2000 var også et skridt frem mod yderligere forbedring af markedet og den fremtidige konkurrenceevne for EU's landbrug og dermed en styrkelse af hele sektorens økonomiske bæredygtighed i de nuværende og kommende medlemsstater.
11. Rådet (landbrug) vedtog i november 1999 en strategi for miljøintegration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik (dok. 13078/99) som en reaktion på opfordringen fra Det Europæiske Råd i Wien.
12. Strategien fastlægger generelle og specifikke mål for den fælles landbrugspolitik med hensyn til integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling. Dens specifikke mål vedrører både aktiviteter, hvor landbrugssektoren har en positiv indvirkning på miljøet og bæredygtig udvikling, og aktiviteter med negative indvirkninger. Der udstikkes nogle vigtige principper, som skal bruges, når der udvikles foranstaltninger til fremme af bæredygtig udvikling. Strategien indeholder også en kort beskrivelse af miljøforanstaltningerne i reformen fra 1999 af den fælles landbrugspolitik. Endelig påpeges betydningen af passende overvågning, rapportering og evaluering. Anvendelse af indikatorer nævnes som et uundværligt middel til måling af indvirkningen på landbrugets økonomiske, sociale og miljømæssige funktioner. I strategiens konklusioner fremhæves følgende:
- landbruget fremstiller ikke kun fødevarer og non-foodprodukter, men spiller også en fundamental rolle for landdistrikternes levedygtighed
 - Agenda 2000-reformen af den fælles landbrugspolitik styrker miljøintegration og giver muligheder for at drive bæredygtigt landbrug
 - landbrug bidrager til at opretholde beskæftigelsen på landet
 - landbruget arbejder på at fremme positive indvirkninger på miljøet

- landbruget bør reagere på, at forbrugere i stigende grad er optaget af fødevarer-sikkerhed samt fødevarer- og miljøkvalitet
 - økonomiske, miljømæssige, sociale og kulturelle tjenesteydelser fra landbrugere må anerkendes; landbrugere bør belønnes på passende vis for disse tjenesteydelser. Navnlig når landbrugere leverer tjenesteydelser til gavn for miljøet, der går længere end referenceniveauet for god landbrugspraksis og miljølovgivning, bør de kompenseres på passende vis, for eksempel ved hjælp af miljøvenlige landbrugsforanstaltninger, der gennemføres på frivilligt grundlag
 - miljømæssige aspekter spiller en betydelig rolle i udvidelsesforhandlingerne og i forhandlingerne i Verdenshandelsorganisationen (WTO)
 - der bør videreudvikles indikatorer for miljømæssig og bæredygtig udvikling som et redskab til evaluering
 - der bør regelmæssigt foretages en evaluering af fremskridtene.
13. Det Europæiske Råd i Helsingfors i december 1999 blev enigt om elementerne i en strategi. I formandskabets konklusioner anmodes Rådet i dets forskellige sammensætninger om at forelægge Det Europæiske Råd i Göteborg i juni 2001 deres samlede strategier med en eventuel tidsplan for yderligere foranstaltninger og et sæt indikatorer.
14. Det hedder også i konklusionerne, at der må foretages regelmæssig evaluering, opfølgning og overvågning, så strategierne kan blive tilpasset og videreudviklet. Strategierne for de enkelte sektorer bør straks iværksættes. Kommissionen og Rådet opfordredes til hurtigt at udvikle passende instrumenter og relevante data med henblik herpå.

II. *Resultaterne og den igangværende arbejdsproces med henblik på at opnå miljøintegration og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik*

Agenda 2000

- EF-forordningerne (EF) nr. 1251/1999 og (EF) nr. 1256/1999
- 15. Der findes specifikke miljøforanstaltninger i de forskellige markedsordninger, som vil spille en rolle for miljøintegration og bæredygtig udvikling. De forskellige foranstaltninger findes beskrevet i strategien for den fælles landbrugspolitik, eksempelvis foranstaltninger til fremme af mere ekstensiv drift inden for oksekødssektoren og miljøkravene i forbindelse med braklægning. Disse foranstaltninger blev gennemført af medlemsstaterne i løbet af 2000. Der er et voksende behov for at undersøge sådanne foranstaltninger i forbindelse med reformen af de enkelte sektorer.
- Rådets forordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne
- 16. Denne forordning fastlægger rammene for fællesskabsstøtte til en bæredygtig udvikling af landdistrikterne og skal ledsage og supplere andre af den fælles landbrugspolitikens instrumenter samt Fællesskabets strukturpolitik.
- 17. I 1999 og 2000 udviklede medlemsstaterne nationale og regionale programmer for udvikling af landdistrikterne i overensstemmelse med Rådets forordning og de nærmere bestemmelser i Kommissionens forordning (EF) nr. 1750/1999 om gennemførelse af Rådets forordning. For hver plan forelagde medlemsstaterne en forudgående evaluering, der bl.a. indeholdt en analyse af den aktuelle situations skævheder, uligheder og muligheder samt en vurdering af den forventede effekt på de valgte prioriteter. Den forudgående evaluering var udgangspunkt for gennemgangen af de enkelte planer for udvikling af landdistrikterne, før der blev truffet beslutning om godkendelse af programmet.

18. Medlemsstaterne har ansvaret for at sikre effektiv overvågning af gennemførelsen af programmerne for udvikling af landdistrikterne. Hvert år skal medlemsstaterne forelægge Kommissionen en statusrapport. Rapporten skal indeholde oplysninger om, hvorledes foranstaltningerne og prioriteterne skrider frem. Oplysningerne skal udtrykkes ved hjælp af kvantitative indikatorer. Oplysninger om ændringer af de almindelige betingelser, af større samfundsøkonomiske tendenser og/eller af nationale, regionale eller sektorbestemte politikker skal ligeledes indberettes.
19. Der skal foretages en midtvejsevaluering og en efterfølgende evaluering. Midtvejsevalueringen skal især omhandle de resultater, der indledningsvis er opnået, deres relevans, og hvorvidt de er i overensstemmelse med de fastsatte mål i programmerne for udvikling af landdistrikterne. Hver medlemsstat skal forelægge Kommissionen midtvejsrapporten senest ved udgangen af 2003. Kommissionen vil derefter udarbejde en sammenfattende rapport på fællesskabsplan. Midtvejsrapporten vil om nødvendigt blive ajourført ved udgangen af 2005.

– Rådets forordning (EF) nr. 1259/1999 om fastlæggelse af fælles regler

20. Forordningen om fastlæggelse af fælles regler er yderligere et vigtigt resultat af Agenda 2000 for så vidt angår integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling. I henhold til denne forordning skal medlemsstaterne træffe hensigtsmæssige miljøforanstaltninger vedrørende landbrugsjord og landbrugsproduktion, der modtager betalinger under støtteordninger (artikel 3). Medlemsstaterne kan også beslutte at graduere de direkte betalinger til landbrugere på grundlag af kriterier, som kan omfatte arbejdsstyrken på bedriften, bedriftens velstand som helhed eller de samlede udbetalinger, der ydes efter støtteordningerne (artikel 4). I forordningen hedder det også, at der skal foretages en evaluering af virkningen af betalingerne i forhold til målene og deres virkninger på de relevante markeder (artikel 8). En kommissionsforordning, der er ved at blive vedtaget, skal indeholde detaljerede regler for anvendelsen af forordningen.

21. Disse bestemmelser giver medlemsstaterne mulighed for at sikre, at de miljømæssige forbedringer opnås, og sætter dem i stand til at forbedre balancen mellem intensivt landbrug og miljøet. Det kræver en evaluering af de forskellige sektorer's miljømæssige virkning og opfølgingsforanstaltninger for at sikre, at sektorerne ikke på nogen måde skader miljøet.

– Rådets forordning (EF) nr. 1260/1999 om strukturfondene

22. Støtten, der ydes i henhold til denne forordning, skal fremme en harmonisk, afbalanceret og bæredygtig økonomisk udvikling, høj beskæftigelse, ligestilling mellem mænd og kvinder og høj beskyttelse og forbedring af miljøet.

23. I henhold til forordningen skal foranstaltningerne bidrage til økonomisk og social udvikling i områder med udviklingsefterslæb. Disse foranstaltninger bør svare til foranstaltningerne i planerne til udvikling af landdistrikterne med henblik på en integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling i landdistrikterne, og de er derfor lige så vigtige for landbrugssektoren. De skal også mindske strukturproblemer og tilpasse og modernisere uddannelses-, erhvervsuddannelses- og beskæftigelsespolitikkerne og -systemerne.

– Rådets forordning (EF) nr. 1268/1999 om det særlige tiltrædelsesprogram vedrørende landbrug og udvikling af landdistrikter (SAPARD)

24. Samtidig med at medlemsstaterne har udarbejdet planer for miljøet og udvikling af landdistrikterne for perioden 2000-2006, har ansøgerlandene udarbejdet planer for samme periode i overensstemmelse med SAPARD-forordningen. Programmets formål er at bidrage til gennemførelse af gældende fællesskabsret vedrørende den fælles landbrugspolitik og beslægtede politikker og at løse prioriterede og særlige problemer i forbindelse med bæredygtig tilpasning af landbrugssektoren og landdistrikterne i ansøgerlandene. Rækken af foranstaltninger svarer til foranstaltningerne i forordningen om miljø og udvikling af landdistrikterne.

III. Indikatorer

25. I overensstemmelse med formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råd i Cardiff har Rådet (landbrug) anmodet Kommissionen om at aflægge rapport om det igangværende arbejde i forbindelse med udviklingen af miljøindikatorer på landbrugsområdet.
- Miljøindikatorer på landbrugsområdet
26. Et samarbejde mellem Eurostat, Generaldirektoratet for Landbrug og Generaldirektoratet for Miljø har ført til rapporten "Agriculture, Environment, Rural Development, Facts and Figures – A Challenge for Agriculture", som blev udsendt i juli 1999. Rapporten behandler den funktionelle forbindelse mellem landbrug og miljø og søger at fremhæve de statistiske oplysninger, der er til rådighed om dette spørgsmål. Formålet med rapporten var tillige at yde et fuldstændigt og omhyggeligt bidrag til drøftelserne og åbne nye veje for det kommende arbejde.
27. I januar 2000 forelagde Kommissionen sin meddelelse "Indikatorer for integrering af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik" (dok. 5742/00)¹ for Rådet og Europa-Parlamentet. Den indeholder forslag til en ramme for yderligere udvikling af indikatorer og en beskrivelse af en prioritering for de kommende år.
28. Meddelelsen anførte, at et sæt indikatorer er et væsentligt redskab for overvågning, kontrol og evaluering af integration af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik. Den bekræftede også, at hensigtsmæssige miljøindikatorer på landbrugsområdet er væsentlige for forbedring af gennemsigtheden og ansvarligheden i den fælles landbrugspolitik.
29. Da forholdet mellem landbrug og miljø er yderst komplekst, skal indikatorerne give et tilstrækkeligt nøjagtigt billede af disse processer. På nuværende tidspunkt kan der opstilles et ufuldstændigt sæt indikatorer, som vil kunne tages i brug på kort eller mellemlangt sigt. Der er dog stadig områder såsom biodiversitet, landskab, vandanvendelse og bedriftsstyring, hvor det er nødvendigt at udarbejde yderligere indikatorer.

¹ KOM(2000) 20 endelig.

30. Der må gennemføres en række nøgleaktioner for at sikre, at indikatorpotentialet udnyttes fuldt ud. Det drejer sig f.eks. om aktioner til forbedring af eksisterende indikatorer, udvidelse af sættet af indikatorer, så det dækker alle aspekter inden for bæredygtig udvikling, samt udvikling af en strategi for indsamling af data. Andre nødvendige større aktioner er at forbedre udbredelse af oplysninger om miljøhensyn på landbrugsområdet til en større offentlighed og til politiske beslutningstagere i EU.
31. Der er blevet udført et betydeligt arbejde i OECD vedrørende landbrugsmiljøindikatorer. Der er blevet fastlagt tretten indikatorer, og et første resumé af metoder og resultater blev offentliggjort i 2000. Det er blevet besluttet at fortsætte arbejdet og at offentliggøre en samlet situationsrapport sidst i 2002 eller tidligt i 2003. Dette arbejde i OECD, men også i andre organisationer, vil eventuelt kunne drage fordel af gensidig støtte.
32. I maj 2000 forelagde Kommissionen i samarbejde med Eurostat, Det Fælles Forskningscenter (Ispra) og Det Europæiske Miljøagentur en første meddelelse "From Land Cover to Landscape Diversity in the European Union", udarbejdet på grundlag af "CORINE-basen vedrørende overfladeforhold". De forskellige artikler i meddelelsen tilstræber en systematisk udforskning af muligheder og begrænsninger af dette værktøj som et bidrag til udviklingen af landskabsindikatorer.
33. Kommissionen forelagde i marts 2001 sin meddelelse (dok. 7387/01)¹ om statistiske oplysninger, der er nødvendige for indikatorer til overvågning af integreringen af miljøhensyn i den fælles landbrugspolitik.
34. En anden meddelelse, som sammenholder statistiske og geografiske oplysninger, forelægges i juni 2001 af Kommissionen (Generaldirektoratet for Landbrug, Generaldirektoratet for Miljø, Eurostat og Det Fælles Forskningscenter) og Det Europæiske Miljøagentur.

¹ KOM(2001) 144 endelig.

- Indikatorer for økonomisk og socialt bæredygtig udvikling
- 35. Som optakt til arbejdet blev der under det franske formandskab afholdt en drøftelse i december 2000 om indikatorer for bæredygtig udvikling af landbrug.
- 36. Kommissionen forelagde i februar 2001 et arbejdsrapport (dok. 64164/01)¹ med titlen "A Framework for Indicators for Economic and Social Dimensions of Sustainable Agriculture and Rural Development".
- Indikatorer med henblik på en bæredygtig skovforvaltning og bevarelse af den biologiske mangfoldighed
- 37. Ministerkonferencen om beskyttelse af skovene i Europa (MCPFE) har udviklet et sæt indikatorer, der omfatter alle tre dimensioner af bæredygtig udvikling med henblik på måling af fremskridt hen imod en bæredygtig skovforvaltning og bevarelse af den biologiske mangfoldighed (MCPFE 2000).

¹ SEK(2001) 266.

IV. Andre foranstaltninger

- Biodiversitetshandlingsplan for landbruget
38. Europa-Kommissionen og medlemsstaterne er kontraherende parter i konventionen om den biologiske mangfoldighed, der trådte i kraft i december 1993.
39. I februar 1998 vedtog Kommissionen en meddelelse "Det Europæiske Fællesskabs biodiversitetsstrategi" (dok. 5910/98)¹, der fastlægger de generelle retningslinjer for integration af biodiversitetshensyn i relevante sektorpolitikker, som bevaring af naturressourcer, landbrug og fiskeri i overensstemmelse med konventionen om den biologiske mangfoldighed. Inden for rammerne af denne strategi skal der udarbejdes handlingsplaner for hver sektor.
40. Kommissionen har vedtaget en meddelelse "Handlingsplan for biodiversitet: Landbrug"². Den omhandler tre niveauer af biologisk mangfoldighed - mangfoldighed inden for de enkelte arter og mellem arterne samt økosystemernes mangfoldighed - og beskriver de positive og negative virkninger på den biologiske mangfoldighed i forhold til landbruget. Planens aktioner til gavn for biologisk mangfoldighed er baseret på Agenda 2000 og optimal anvendelse af den såkaldte "horisontale" forordning, miljøforanstaltningerne på landbrugsområdet i henhold til forordningen om udvikling af landdistrikterne, de øvrige foranstaltninger fra forordningen om udvikling af landdistrikterne, de miljømæssige bestanddele af markedsrelaterede instrumenter vedrørende kvalitetspolitikken og forordningen om bevarelse af genetiske ressourcer, som er under revision.
41. Overvågning og evaluering af disse integrationselementer er naturligvis vigtige instrumenter, som gør det muligt at måle de opnåede resultater og nyttevirksomheder af den biologiske mangfoldighed. Handlingsplanen indeholder forslag til vejledende tidsplan sammen med målsætninger og udvikling af operationelle landbrugsmiljøindikatorer. De foreslåede indikatorer er så vidt muligt identiske med dem, der er omhandlet i dok. 5742/00.

¹ KOM(1998) 42 endelig.

² KOM(2001) 162 endelig - bind III.

42. Endelig skal medlemsstaterne i henhold til forordningen om udvikling af landdistrikterne (midtvejsevaluering) inden udgangen af år 2003 fastlægge og indberette nuværende forhindringer for forbedring af den biologiske mangfoldighed i landbruget.

– Økologisk produktion

43. Der er truffet flere foranstaltninger for at støtte udviklingen af økologisk produktion i EU. Agenda 2000-reformen af den fælles landbrugspolitik leverer mange vigtige elementer til videreudvikling af den økologiske sektor. Specielt kan en række foranstaltninger i forordningen om udvikling af landdistrikter (f.eks. investering, miljø på landbrugsområdet, metoder og markedsføring) målrettes til at fremme økologisk landbrug.

– Traditionel produktion

44. Traditionel produktion er en ressource i bæredygtigt landbrug, fordi den medvirker til bevarelse af den biologiske mangfoldighed og traditionelle landskaber. Desuden skaber udviklingen af traditionelle produkter en forbindelse mellem landbruget og et givet område og medfører, at landbrugerne gør mere ansvarlig brug af naturressourcerne¹

– Hvidbog om fødevarer sikkerhed

45. I januar 2000 forelagde Kommissionen sin hvidbog om fødevarer sikkerhed (dok. 5761/00)². Hvidbogen foreslår et radikalt nyt syn på fødevarer sikkerhed med henblik på at sikre en høj grad af fødevarer sikkerhed og med henblik på at opnå den højest mulige grad af sundhedsbeskyttelse i EU. Nogle af de 84 foranstaltninger, der omhandles i den foreslåede handlingsplan, dækker samme områder som dem, der er nævnt i strategien for integration af miljøhensyn og bæredygtig udvikling i den fælles landbrugspolitik. Det drejer sig for eksempel om aktioner vedrørende dyrevelfærd, rester af plantebeskyttelsesmidler, frø og genetisk modificerede organismer.

¹ Den vigtigste lovgivning findes i forordning (EØF) nr. 2081/92 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler og forordning (EØF) nr. 2082/92 om specificitetsattestering af landbrugsprodukter og levnedsmidler.

² KOM(1999) 719 endelig.

– Strategi til nedsættelse af risici for folkesundheden og miljøet som følge af anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler

46. Landbrug blev valgt som en af målsektorerne i femte miljøhandlingsprogramms strategi "Mod en bæredygtig udvikling"¹. Revisionen viste, at der var behov for yderligere tiltag på flere områder. Et område, som nævnes særskilt i det reviderede program, var udarbejdelsen af en integreret strategi til nedsættelse af risikoen for folkesundheden og miljøet som følge af anvendelsen af plantebeskyttelsesmidler. I meddelelsen fra Kommissionen om Det Europæiske Fællesskabs sjette handlingsprogram "Miljø 2010: Vores fremtid, vores valg"², der omfatter perioden 2001-2010, nævnes pesticider (dvs. plantebeskyttelsesmidler og biocider) som et hovedemne, der kræver særlig opmærksomhed, hvis en bæredygtig udvikling skal opnås. Kommissionen arbejder på at udvikle en sådan strategi, som forventes afsluttet i 2001."

¹ EFT C 138 af 17.5.1993, s. 1. Resolution vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om et program for Fællesskabets politik og virke inden for miljø og bæredygtig udvikling og Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 2179/98/EF af 24. september 1998 om revision af Det Europæiske Fællesskabs program for politik og handling i forbindelse med miljøet og bæredygtig udvikling "Mod en bæredygtig udvikling".

² Dok. 5771/01 (KOM(2001) 31 endelig). Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om det sjette miljøhandlingsprogram for De Europæiske Fællesskaber "Miljø 2010: Vores fremtid, vores ansvar".

